

CM-voorzitter Luc Van Gorp wil andere aanpak vergrijzing: "Wie gevoel heeft dat leven voltooid is, moet het kunnen beëindigen"

CM-voorzitter Luc Van Gorp wil dat mensen op het einde van hun leven kunnen aangeven dat hun leven voltooid is, ook wanneer er geen sprake is van ondraaglijk lijden. Dat zegt hij in een interview met het Nieuwsblad. Op die manier wil Van Gorp een open debat voeren rond de vergrijzing en kwaliteitsvol leven bij ouderen. "We moeten het stigma tussen leven en dood weghalen", klinkt het.

Inass Mouhamou

🕒 09:53

Het zijn opvallende uitspraken die Van Gorp doet bij het Nieuwsblad, zeker als voorzitter van een christelijke organisatie. Maar volgens de voorzitter van ziekenfonds CM wordt er veel te vaak krampachtig omgegaan met de dood, en moet een open debat mogelijk zijn.

De uitspraken van de voorzitter kaderen binnen een recente studie naar het gezondheidsprofiel van oudere CM-leden. Daaruit blijkt dat vooral de vergrijzing een grote uitdaging zal vormen in de toekomst.

Tegen 2050 zal het aantal 80-plussers verdubbelen, stelt de studie. Dat is een stijging van 640.000 80-plussers vandaag naar 1,2 miljoen over 25 jaar. "Ik kan het bijna niet geloven. Die groei is enorm", zegt Van Gorp aan VRT NWS.

Kwaliteitsvol leven

"Ik heb nooit begrepen waarom we altijd het debat voeren over de kwantiteit van leven. We willen mensen zo oud mogelijk laten worden, daar doen we alles voor. Maar we stellen ons nooit de vraag hoe de kwantiteit zich verhoudt tot de kwaliteit van leven."

We moeten mensen toelaten aan te geven dat het goed is geweest

Luc Van Gorp, voorzitter CM

"Dit debat moet hoog op de politieke agenda komen", benadrukt Van Gorp. "Als samenleving gaan we ons moeten buigen over de vraag hoe we die zorg in de toekomst moeten organiseren, wetende dat er vandaag al handen tekort komen."

"Hoe gaan we ons daarop voorbereiden? Niet door massaal woonzorgcentra te bouwen als ze niet zullen bijdragen tot de kwaliteit van leven. Als we de massa mensen die zorg nodig hebben niet gaan kunnen dragen, hoe gaan we met hen het gesprek aangaan?"

Het leven teruggeven

Maar ook als er geen sprake is van ondraaglijk lijden of slechte levenskwaliteit, moeten mensen die levensmoe zijn de vrijheid hebben om hun leven te beëindigen, aldus Van Gorp. "Wat als de kwaliteit van de zorg perfect is, maar de persoon toch geen kwaliteit van leven ervaart? Wat doe je dan, als er nog steeds mensen zijn die aangeven dat het leven voor hun voldoende is geweest", vraagt Van Gorp.

"Dan moet je het leven teruggeven", zegt hij. "Ik verwijs vaak naar radiopresentatrice Lutgart Simoens, die op een bepaald moment heeft gezegd: 'Het is voor mij goed geweest', in de positieve zin van het woord."

Voltooid leven hoeft geen negatief begrip te zijn als dat besproken wordt op een veilige manier, maar vandaag zijn we nog te bang om het erover te hebben

Luc Van Gorp, voorzitter CM

Volgens Van Gorp moet er een mentaliteitswijziging komen. "We moeten het stigma tussen leven en dood weghalen. Niet door de harde euthanasie, want dat schrikt de mensen af. Maar door mensen toe te laten aan te geven dat het goed is geweest."

En dat debat moeten we volgens Van Gorp dringend voeren met heel de samenleving, niet alleen met de zorgsector. "Want voor de duidelijkheid: dit is geen medisch debat. Voltooid leven hoeft geen negatief begrip te zijn als dat besproken wordt op een veilige manier, maar vandaag zijn we vaak nog te bang om het erover te hebben", zegt hij.

Bekijk: het volledige interview met Luc Van Gorp in De Ochtend op Radio 1 van 8 april 2024

Levensmoe

Volgens Van Gorp zitten veel mensen die zorgbehoevend zijn met de angst dat ze in de steek gelaten zullen worden. "Dat zien we ook in de cijfers: 10 procent van de ouderen kampt met depressie of klachten van levensmoeheid."

Net daarom pleit hij voor meer investeringen in kwaliteitsvol leven. "Want als je geen kwaliteitsvolle omgeving kan creëren, dan krijg je de vraag: wil ik hier dan nog wel zijn? Het is een vreselijk drama om te moeten leven op een moment dat je dat niet wil."

Ik ben helemaal geen pleitbezorger voor euthanasie an sich

Luc Van Gorp, voorzitter CM

"Willen we de kwaliteit van leven gebruiken als norm, in de plaats van de kwantiteit van leven? Dat is de vraag. Het gaat om een keuze tussen lineair en circulair denken. Dat is het debat dat we vandaag moeten voeren om binnen 25 jaar een nieuw samenlevingsmodel te hebben."

"Geen pleitbezorger voor euthanasie an sich"

Maar niet iedereen is tevreden met de uitspraken van de CM-voorzitter. Joachim Coens, ex-voorzitter van de CD&V en huidig burgemeester van het West-Vlaamse Damme, haalt fel uit op X.

"Ervoor pleiten dat wie levensmoe is, uit het leven moet kunnen stappen? Is dit dan de maatschappij die we willen worden? Ook op dit vlak een wegwerpcultuur? Komt het er in de eerste plaats niet net op neer die mensen écht te helpen in plaats van voor shortcuts te pleiten?"

"Ik ben helemaal geen pleitbezorger voor euthanasie an sich", reageert Van Gorp op Coens. "Ik ben wel pleitbezorger voor kwaliteit van leven, ook voor mensen die zorgbehoevend zijn. We moeten meer investeren in de kwaliteit van het leven. Dit is een wake-upcall voor mij, de CM, politici, beleidsmakers en koepelorganisaties."